

Výzva pre generácie, ktoré zažili systém socializmu i kapitalizmu

V stati „Otázky ekonomického modelovania⁽²³⁾...“ v roku 2012 som ešte zverejnil takúto výzvu pre slovenskú i českú inteligenciu. V roku 2017 musím žiaľ konštatovať, že inteligencia opäť raz (a tradične) sklamala a prispôsobila sa politickému „hlavnému prúdu“ euro-únijného názoru. Konštatujem, že naša inteligencia spieva piesne toho, koho „chlieb je“... ale tu je tá pôvodná výzva:

„Môže byť pre nás, generáciu ekonomicky aktívnych ľudí, ktorí zažili ešte *socializmus*, a to socialistickú ekonomiku rozvinutú v Československu a v bloku krajín Rady vzájomnej a hospodárskej pomoci do začiatku roku 1990, prežili *spoločenskú, politickú i ekonomickú transformáciu od centrálne plánovanej na trhovú ekonomiku a vlastne reštauráciu kapitalizmu* a ktorí sme boli vtedy pracovne činní a dnes sme svedkami úpadku spoločenského i ekonomického v globálnej ekonomike v európskom priestore za víťazného ťaženia i súčasného pádu neoliberalných hospodárskych politík, môže teda byť ešte niečo významnejšie, ako prijať výzvu a podieľať sa na uplatnení modelu *ekonomickej demokracie na Slovensku v praxi?*

Ved' takto môžeme dokázať, že svet môže smerovať zároveň k sociálnemu i ekonomickému pokroku! Nie je to zároveň šanca aj na základe prežitých jedinečných skúseností so socializmom 20. storočia i globálnym kapitalizmom 21.storočia dať do pohybu systém ekonomickej demokracie hneď tu a teraz, kým nebude neskoro?

Svet sa skomplikoval a je v chaose - ekonomické teórie už nemôže formulovať žiadny mysliteľ osamelo bez pomoci mysliteľov z ostatných vedných a spoločenských odborov, a preto **na výzvu podieľať sa na uplatnení modelu *ekonomickej demokracie* by mali okrem ľavicových intelektuálov a politikov zareagovať predovšetkým filozofi, sociológovia, psychológovia, myslitelia v humánných i prírodovedných vedách (historici, ekológovia, odborníci z prírodovedných vied) a samozrejme právnici a ekonómovia**, avšak nielen tí z nich, ktorí vysvetľujú vlastnícke práva a tí, ktorí rozumejú matematickému modelovaniu a fiškálnym analýzám, ale aj **predovšetkým národohospodári a tí, ktorí sa pohybujú v reálnom svete riadenia organizácií a ľudí vo svete manažmentu výrobných podnikov i verejnej správy.**

(23)Svet v bode obratu – P.Dinuš, L.Hohoš, zborník, stať P.Zajac-Vanka: Otázky ekonomického modelovania, str.107,108

Medzitým sa však udialo niečo nečakané – svet sa posunul od hrozby kapitalistického zániku až ku hrozbe totálnej globalizácie vyplývajúcej z obnovenej „studenej vojny“ medzi predstaviteľmi Európskej Únie a USA voči Ruskej federácii, ktorá je však dnes rovnako ako agresori kapitalistickou veľmocou. Krajiny Európskej Únie medzitým prežili od roku 2014 nečakané udalosti od prílivu imigrantov, vierolomnosti predstaviteľov administratívy EÚ až

po doslova „vojnu s terorizmom“ priamo v uliciach Paríža, Londýna, Bruselu, Berlína...a proces sebauvedomenia sa nakoniec prejavuje viac u prostých ľudí, u obyvateľov Slovenska, než u ich politických elít a inteligencie....